21/01/2020

Οι καρποί του Αγίου Πνεύματος στην ζωή της Εκκλησιαστικής κοινότητας

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Δημητριάδος και Αλμυρού

Πραγματοποιήθηκε σήμερα στο Συνεδριακό Κέντρο Θεσσαλίας η 4η Γενική Ιερατική Σύναξη της Ιεράς Μητροπόλεως Δημητριάδος, για το τρέχον Ιεραποστολικό έτος. Το θέμα της επικείμενης Σύναξης θα είναι «Η προς Γαλάτας Επιστολή».

Πρώτη ομιλήτρια ήταν η κ. Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του Α.Π.Θ., με θέμα «Εισαγωγικά για την επιστολή (τόπος, χρόνος, αφορμές, περιεχόμενο) – Βασικά Θεολογικά θέματα».

Η ομιλήτρια επεσήμανε, μεταξύ άλλων, ότι «οι χριστιανοί της Γαλατίας φαίνεται ότι στην πλειοψηφία τους προέρχονταν από τον εθνικό πληθυσμό της περιοχής κι

επομένως εντάχθηκαν στην χριστιανική κοινότητα χωρίς να πρέπει προηγουμένως να υιοθετήσουν τις επιταγές του Μωσαϊκού Νόμου. Αυτό, άλλωστε, ήταν σύμφωνο με την απόφαση της Αποστολικής Συνόδου, για την οποία γίνεται λόγος στις Πράξεις των Αποστόλων. Φαίνεται, όμως, πως λίγο μετά την αναχώρηση του αποστόλου από την περιοχή, κατέφτασαν εκεί ιουδαιοχριστιανοί διδάσκαλοι, οι οποίοι ασκούσαν αυστηρή κριτική στον Παύλο και προέτρεπαν τους χριστιανούς της Γαλατίας στην τήρηση του Νόμου ως απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη στην Εκκλησία. Η αντίδραση του αποστόλου ήταν εξαιρετικά σκληρή, αν κρίνουμε από το απότομο ύφος της επιστολής του και την αυστηρή γλώσσα που χρησιμοποιεί εναντίον τόσο των χριστιανών που άρχισαν να περιτέμνονται και να τηρούν τις διατάξεις του Νόμου όσο κι εναντίον των ψευδοδιδασκάλων που αμφισβητούσαν την αποστολικότητά του κι έφεραν την ταραχή στις εκκλησίες της Γαλατίας…».

Η κ. Τσαλαμπούνη κατέληξε επισημαίνοντας ότι «στη θέση του Νόμου, πλέον, και των ηθικών επιταγών που απορρέουν από αυτόν, ο Παύλος προβάλλει το Άγιο Πνεύμα και τους δικούς του καρπούς. Αυτό το Πνεύμα ήταν άλλωστε εκείνο που παρέλαβαν κατά τη βάπτισή τους και τους κατέστησε «πνευματικούς». Η νέα εντολή είναι εκείνη της αγάπης, η οποία μπορεί να λειτουργήσει ως αντίδοτο στις αντιπαραθέσεις και τις ταραχές στο εσωτερικό της κοινότητας. Αυτή η νέα κατάσταση δίνει επίσης νέο νόημα στη ζωή των πιστών, ανατρέπει τις ισχύουσες ιεραρχίες και διακρίσεις· όσοι βαπτίζονται τον Χριστό, τον φέρουν επάνω τους ως νέο ένδυμα, ως μία νέα ταυτότητα που επαναπροσδιορίζει τις σχέσεις τους θέτοντάς τες πλέον σε μία νέα βάση, της εν Χριστώ ζωής. Στο νέο αυτό κόσμο δε μπορούν πλέον να ισχύουν σχέσεις κυριαρχίας ή ανισότητας, διακρίσεις μεταξύ δούλων ή ελεύθερων, Ιουδαίων και εθνικών, ανδρών και γυναικών. Οι άνθρωποι καθίστανται παιδιά του Θεού και κληρονόμοι της επαγγελίας της σωτηρίας. Αυτό όμως προσδίδει μία νέα ποιότητα στη ζωή και τις σχέσεις τους και καθιστά περιττή πλέον την κηδεμονία του Νόμου.

Τα όσα λέει ο απόστολος Παύλος για την εν Χριστώ ελευθερία και την πνευματική ωριμότητα που χαρίζει η παρουσία του Πνεύματος στη ζωή των πιστών, έχουν αναμφισβήτητα διαχρονική αξία. Αναδεικνύουν τη μεγάλη δωρεά της σωτηρίας, η οποία δεν εγκλωβίζεται μέσα σε νομικές διατάξεις και εντολές, αλλά αποτελεί τη γενναιόδωρη προσφορά του Θεού στους ανθρώπους. Η αποδοχή αυτής της δωρεάς αποδεσμεύει τους ανθρώπους από κάθε δουλική και φοβική σχέση και τους καθιστά ελεύθερους και κληρονόμους. Η παρουσία του Πνεύματος στη ζωή των ανθρώπων εκδηλώνεται μέσα από τους πλούσιους καρπούς του και την άρση κάθε διχαστικής συμπεριφοράς. Οι άνθρωποι μεταμορφώνονται σε παιδιά της πίστης και της ελευθερίας που δε χρειάζονται τη χειραγωγία του νόμου αλλά εμπνέονται από

την επιταγή της αγάπης».

Επόμενος ομιλητής ήταν ο Πρωτ. Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Γενικός Αρχιερατικός Επίτροπος της Ιεράς Μητροπόλεως Κερκύρας, Παξών & Διαποντίων Νήσων, με θέμα «Οι καρποί του Πνεύματος μέσα στη ζωή της εκκλησιαστικής κοινότητας (Γαλ. 5, 16-26)».

Ο ομιλητής επεσήμανε ότι «η εκκλησιαστική ενορία-κοινότητα δεν είναι μία θρησκευτική οργάνωση, στην οποία τα μέλη της συναντιούνται, επιτελούν ορισμένα λειτουργήματα, διαμορφώνουν συμπεριφορές και αποσκοπούν στο να τα έχουν καλά με τον Θεό και τους ανθρώπους, τουτέστιν να είναι εντάξει ως προς τα καθήκοντά τους και τη συνείδησή τους. Η εκκλησιαστική ενορία-κοινότητα είναι οικογένεια, που μεταμορφώνει τον καθέναν σε αναζητητή της αγιότητας. Είναι προέκταση της οικογένειας του καθενός πιστού ξεχωριστά και την ίδια στιγμή συναπαρτίζει με τις άλλες οικογένειες-κοινότητες την επισκοπή. Και ο ιερέας είναι ο πατέρας της οικογένειας αυτής. Καλείται μέσα από την διακονία του να λειτουργήσει ως ο εμπνευστής και ο ηγέτης της, όχι όμως για να εξουσιάσει, αλλά να δείξει την οδό της βασιλείας του Θεού που είναι η αγάπη…».

Ο π. Θεμιστοκλής παρατήρησε ότι εμπόδιο στην ομαλή λειτουργία της κοινότητας είναι ο πτωτικός – σαρκικός άνθρωπος, «ο οποίος γίνεται πηγή διχασμού. Διασπά την ενότητα της οικογένειας-ενορίας-επισκοπής, διότι είναι σαν να μην συνυπάρχει, να μην συν-χωρεί με τους άλλους. Ο σαρκικός άνθρωπος θεωρεί τον εαυτό του ευτυχισμένο, αν όλα περιστρέφονται γύρω του, αν είναι, κατ’ επίγνωσιν ή ασυνείδητα ένας μικρός θεός. Γι’ αυτό και ο απόστολος Παύλος στην προς Γαλάτας επιστολή του επισημαίνει την ανάγκη να γίνουμε πνευματικοί άνθρωποι, δηλαδή να ζούμε με τη δύναμη του Αγίου Πνεύματος, το οποίο «όλον συγκροτεί τον θεσμόν της Εκκλησίας» και το οποίο είναι αυτό που «πάντα χορηγεί» και την ίδια στιγμή μάς προσφέρει, κατά το μέτρο του καθενός και κατά την κρίση του Θεού, τη δυνατότητα να ζούμε τους καρπούς του».

Τέλος, ο ομιλητής παρατήρησε ότι «η ιερατική μας κλήση και διακονία περνά μέσα από την εκκλησιαστική κοινότητα. Το τί είναι ο καρπός του Πνεύματος προφανώς διδάσκεται, αλλά δίδεται σε όσους το Πνεύμα θέλει και όπου πνει. Χρέος μας είναι να δημιουργούμε τις συνθήκες εκείνες ώστε η εκκλησιαστική κοινότητα στην οποία, δι’ ευχών του επισκόπου μας, κληθήκαμε να ζούμε, να έχει τις προϋποθέσεις ώστε να λειτουργήσει ως σώμα Χριστού. Η Εκκλησία βάζει τις βάσεις: τη θεία λειτουργία και τα μυστήρια, τη δυνατότητα του λόγου και της διδαχής, τη φιλανθρωπία και την αγάπη. Ο καθένας μας καλείται να προσπαθήσει να ζήσει τον καρπό του Πνεύματος στην προσωπική του ζωή, που είναι συνδεδεμένη με την κοινοτική. Η άσκηση, η προσευχή, η μετάνοια, η μελέτη, η αυτοκριτική, ο αγώνας

για κατά Θεόν αυτογνωσία είναι προϋποθέσεις εκ των ων ουκ άνευ. Η ησυχία στο ταμιείον μας βοηθά. Η ανάγκη να ξαναδούμε τους ανθρώπους εν αγάπη, ιδίως αυτούς που μας ταλαιπωρούν, και η απόφασή μας να συνοδοιπορήσουμε εν αληθεία, τόσο για μας όσο και για εκείνους είναι ένα συνεχές νέο ξεκίνημα. Η σχέση μας με τον επίσκοπο και τους αδελφούς και συλλειτουργούς, όταν ξεφύγει από το επίπεδο του ανταγωνισμού, της αυτοδικαίωσης, της αγωνίας για αναγνώριση και γίνει αφορμή μοιράσματος της θέασης του κόσμου από εμάς εν αληθεία, υπακοής όπου δει και υποχώρησης χάριν της ενότητας, όχι όμως με απόκρυψη των όσων σκεφτόμαστε και μας ταλαιπωρούν, τουτέστιν μέσω μίας ειλικρινούς εξαγόρευσης των λογισμών μας, κρατά τη χάρη του Πνεύματος παρούσα. Και, ταυτόχρονα, μία υπόμνηση ότι το «εμείς» ξεκινά από την παραίτηση από την προτεραιότητα του «εγώ», που είναι βέβαια επώδυνη και κοπιαστική σταυροαναστάσιμη πορεία, και η εργασία γι’ αυτό το εμείς τόσο στην ενορία όσο και στην επισκοπή, αλλά και έμπνευση στη σχέση πνευματικής πατρότητας, είναι το δικό μας λιθαράκι που επιτρέπει στο Πνεύμα του Θεού να αναπληρώσει τα ελλείποντα και να θεραπεύσει τα ασθενή».

Ακολούθησε συζήτηση και η σύνοψη των συμπερασμάτων από τον Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος κ. Ιγνάτιο.